



L'agroturisme està molt estès a Osona i permet combinar el turisme rural amb l'activitat pagesa



A tocar de la carretera que uneix Vic amb Olot hi ha les Viles, un mas del segle XVIII, que funciona com a explotació agrícola i ramadera.

Renaixement als masos

EL TURISME RURAL MANTÉ VIU UN PATRIMONI AGRARI IMPRESCINDIBLE

Gràcies al turisme rural, moltes cases han trobat una sortida que ha permès la conservació i el manteniment d'un bocí de la història agrària del país. Aquest és el relat de les cases que van renéixer de les cendres gràcies a la convicció dels seus propietaris. Una crònica de reformes i adaptacions que recuperen amb orgull l'ànima dels masos.

Text **Guillem Rico**

Les pedres, tot i ser inertes, amaguen un munt d'històries: les de qui les va treure del seu lloc d'origen, les de qui les va tallar, les de qui les va col·locar donant forma a un edifici i també les de les diverses generacions que hi van viure. Segurament, en el moment de la construcció de moltes de les masies i cases de poble d'Osona que ara s'han convertit en allotjaments de turisme rural, mai no s'havien pensat que allò que formava part de la seva quotidianitat avui seria per a alguns un luxe o un espai de desconexió i, en definitiva, un lloc on s'escriurien noves històries.

La via del turisme rural ha servit a Antoni Vilà per fer revivre Can Janot, un edifici situat just darrere l'església romànica de Tavèrnoles i que era una herència familiar que fins fa pocs anys estava pràcticament abandonada. Pel deteriorament en què es trobava l'edifici, el més fàcil a l'hora

de rehabilitar-lo, l'any 2000, hagués estat "aterrar-ho tot", però del poc que s'havia ensorrat en van aprofitar "tot el material", explica l'Antoni. "Vam vetllar per reconstruir la casa amb materials que no fossin nous i mantenir-ne l'estil". L'opció de mantenir l'essència històrica de la casa la tenien clara: "La gent ve a buscar el que és tradicional i antic".

El creixement urbanístic va fer que la finca del Mas Pratsevall de Taradell quedés envoltada per l'àrea urbana. La intenció era ampliar l'explotació i fer-hi una granja, però no va poder ser possible. A partir d'aquí "vam decidir buscar altres camins", explica Ramon Godayol, i fa divuit anys van reconvertir els antics grangers en dos allotjaments rurals.

L'entrada dels hostes va ser gradual. Primer van habilitar els apartaments de la Casa del Bosc. L'obra és moderna, però s'hi va donar l'aire antic amb la llar de foc i el mobiliari,



MAS EL CORRAL El silenci és el rei

Quan som al Mas el Corral, no tenim cap dubte que ens trobem en un excel·lent mirador de la plana de Vic on hi regnen el silenci i la tranquil·litat. La casa es troba entre els municipis de Santa Cecília de Voltregà i les Masies de Voltregà, entre 3.500 metres quadrats de jardí i 4.000 metres quadrats de boscos de roures centenaris i alzines, on és fàcil veure esquiroles, conills de bosc, cabirols i porcs senglars. Un roure centenari dóna la benvinguda als visitants, que gaudeixen de l'estada a la planta principal de la casa, "la casa autèntica", comenta la Núria, que ens obre la porta principal amb una clau antiga que no deixa indiferent cap dels hostes. En entrar-hi trobem unes escales de fusta curiosament restaurades, des d'on es veu una cuina al fons, i a dalt hi ha les habitacions i els banys. Totes les estances estan equipades amb mobiliari antic restaurat, perquè la immersió en el món rural sigui més autèntica. També ho fa més real el fet que, amb reserva prèvia, els hostes poden comprar xai de pastura i productes de km 0. La família propietària de la casa viu a les antigues corts i al segon pis de la casa pairal, on antigament es guardava el gra. I així la planta noble es reserva als hostes, que no cal dir que s'hi senten com a casa. ◀

Mas el Corral. ✉ Santa Cecília de Voltregà - les Masies de Voltregà | ☎ 609 14 92 12 | 🌐 www.maselcorral.com | 💰 Entre 20 i 25€ per persona i nit, en funció de la temporada i de les ofertes que fan durant tot l'any | 📄 | 🏠 Consultar-ho amb els propietaris | 📶 | 📶 La tranquil·litat d'un espai poc conegut però sorprenent que convida a fer-hi rutes a peu i descobrir-hi els animals del bosc en el seu hàbitat.



TROBAREU MÉS FOTOGRAFIES DE
CADA UNA DE LES CASES AL WEB:
WWW.DESCOBRIR.CAT



CA L'ESTAMENYA La casa de les coques

L'olor de les tradicionals i conegudes coques de Perafita ja se sent des de fora en arribar a Ca l'Estamenya. Els apartaments rurals estan situats al bell mig del poble, just a sobre i al costat del Forn Franquesa, un establiment que van obrir els besavis dels actuals propietaris dels apartaments rurals i del forn. Que no us sorprengui, doncs, la rebuda que us faran, amb pa i coques del forn, cava i aigua. És només un aperitiu de l'hospitalitat extrema amb què us atindrà la família Franquesa, sempre orgullosa de mostrar el patrimoni de casa seva i del territori que els envolta. No és casualitat que els apartaments, totalment equipats, tinguin noms de llocs propers a Perafita: els Munts, la Plana de Vic, el Lluçanès, la Font Nova... I tots tenen un aire rústic i acollidor amb un savi toc modern, i sobretot una vista excepcional, ja sigui de la recollida plaça Major o dels horitzons del Lluçanès, amb l'escenari de fons de la piscina. A Ca l'Estamenya cuiden també la gastronomia: no podreu marxar-ne sense passar-vos per l'agrobotiga i omplir el cistell de coques, pans i bons productes artesanals elaborats al Lluçanès. Que vagi de gust! ◀

Ca l'Estamenya. ✉ Pl. Major, 9 Pl. de l'Església, 11. Perafita | ☎ 619 04 73 80 | 🌐 calestamenya.com | 💰 30€ per persona i nit (disposa d'apartaments de vuit, set, cinc i quatre places) | 📄 | 🏠 A dos apartaments | 📶 | 📶 Els propietaris ofereixen un taller de fer pa amb reserva prèvia, i es poden visitar també diverses granges del poble.





CAN CADET

Modernitat i luxe entre parets centenàries

Can Cadet és una masia del segle XVIII, de pedra robusta. En les històries que amaguen les parets centenàries, s'hi sumen ara la modernitat, les comoditats i els luxes del segle XXI.

La porta, d'aparença antiga, dona accés a una combinació d'elements decoratius moderns i antics a tota la casa, amb habitacions àmplies amb bany incorporat i llum natural a tot arreu. A la planta baixa, a l'antiga cort, hi trobem una cuina àmplia i totalment equipada, una sala de jocs amb futbolí i la sala polivalent per a reunions i trobades familiars; a l'altra banda,

hi ha una sala d'estar amb dos ambients, el de la llar de foc i el de la televisió. Pujant per les antigues escales de fusta, una altra sala d'estar moderna fa de distribuïdor de les habitacions, totes personalitzades i tractades amb un gust exquisit. Però la sorpresa arriba en acabar de pujar el darrer graó: a la part més alta de la casa hi ha la zona de l'spa, amb una banyera d'hidromassatge i unes gandules, que conviden a relaxar-se i a gaudir de la vista de l'església de Sant Sebastià i l'emblemàtic turó de la Creu de Gurb. Can Cadet és un luxe tot ell. És un espai totalment renovat, que manté la solemnitat i l'elegància dels temps passats per portar-les al terreny de la funcionalitat. I tot el conjunt transmet una pau sanadora. ◀

Can Cadet. ✉ Ctra. de Prats, s/n. Gurb
☎ 659 44 95 74 | 🌐 www.cancadet.com

💶 De divendres a diumenge: 1.900€ (la casa té capacitat per a vint-i-dues persones);
a l'estiu es lloga per setmanes a 4.500€
(la mitjana varia en funció del mes)

🍽️ Ofereixen servei de càtering amb reserva prèvia | 📶 | 🚗 | 📶 | 📶 | 📶 Tot és modern, però respectuós alhora amb la història de la casa: una simbiosi exquisida.





MAS PRATSEVALL

Desconnexió entre boscos

La tranquil·litat es nota només passar la porta del jardí. T'endinses en un bosc particular amb arbres centenaris i quatre cases rurals independents completament equipades. Dues tenen la porta encarada directament al bosc i es troben on antigament hi guardaven el gra; les altres dues, més petites i modernes, són a les antigues corts. Són quatre espais acollidors, cadascun amb la seva llar de foc, i són ideals per anar-hi amb la família. Els propietaris diuen que a les Cases dels Camps s'hi descansa com enlloc, cosa que els han corroborat els clients, perquè s'hi han tingut en compte els corrents energètics subterranis.

La casa gran és del 1700 i hi ha una zona que s'ha habilitat especialment perquè també en gaudeixin els hostes. És una gran sala menjador on es poden fer celebracions familiars o trobades d'empresa. La grandària de l'espai no espanta, perquè tot en ella respira caliu i recolliment. La taula llarga presideix l'estança, coronada per unes robustes bigues de fusta al sostre. Encarada a la sortida del menjador hi ha el celler, i la seva olor ens arriba només obrir la porta. I quan som a fora, podem visitar i tastar les bondats de l'aigua d'una font ferrosa, amb propietats medicinals per a la pell. ◀

Mas Pratsevall. ✉ Taradell | ☎ 93 880 08 80 / 670 47 00 72
🌐 www.maspratsevall.com | 🏠 Casa del Bosc en temporada alta: 155€ per dia; Casa dels Camps en temporada alta: 145€ per dia; entre setmana fan preus especials | 🛏 Si es reserva amb antelació, ofereixen servei d'esmorzar a base de productes de la zona | 📶 | 🚗
🐕 | 📶 | 🚰 Ubicada entre Vic i el Montseny, des de la casa es poden fer diverses rutes i també sortides amb poni.



CAN JANOT

Tocant el romànic

Després de pujar un carreró estret per darrere l'església romànica de Sant Esteve, de l'any 1070, situada al nucli de Tavèrnoles, trobem Can Janot, una antiga casa de poble totalment reformada en què s'hi poden albergar de dues a vuit persones. Des del pati i els porxos veiem el campanar a tocar i una extensa vista a la plana de Vic i al Pirineu. A l'espai s'hi respira tranquil·litat i un aire d'antic a totes les estances, que en temps anteriors havien estat ajuntament, escola i un restaurant. A Can Janot, ideal per anar-hi en família, hi ha qui hi va "a connectar amb el país" i amb ganes de saber de tot. I les respostes les troben en l'Antoni, que els ven el país amb entusiasme i els indica les diverses activitats que s'hi poden fer —encara que molts hi vagin pel romànic, que gairebé poden tocar estirant el braç per la finestra. També hi van els que tenen ganes de desconnectar. Els és ben fàcil aconseguir-ho: el lloc convida a no sortir-ne en dies! I si en algun moment es cansen de tanta tranquil·litat i pau, que no s'amoïnin: aquest meravellós entorn rural, agrícola i forestal es troba a només deu minuts de Vic. ◀

Can Janot. ✉ Call, 1. Tavèrnoles | ☎ 680 98 62 32
93 888 79 37 | 🌐 www.agroturismeosona.com
💶 Cap de setmana (mínim dues nits): 260€ (apartament de quatre places) o 360€ (apartament de sis places) | 📶 | 🚗
📍 És un lloc ideal per practicar senderisme, bicicleta de muntanya i activitats aquàtiques al pantà de Sau, que és molt a prop.



Des del castell de Besora, que corona un turó a 1.023 m d'alçària, la mirada s'estén pels boscos, només frenats per les clarianes on s'assenten els masos.



i les noves obertures van imitar les finestres més antigues de la casa pairal, fetes de maons vermells. Per al terra van utilitzar cairons (rajoles quadrades de terra cuita) fets per un artesà. Després va venir la Casa dels Camps, habilitada en antigues corts fa pocs anys per ampliar el negoci. En aquest cas, es van seguir els preceptes de l'arquitectura bioclimàtica i ecològica, tenint en compte els corrents energètics subterranis. Una delícia.

Al Mas el Corral, situat entre les Masies de Voltregà i Santa Cecília de Voltregà, "la casa autèntica és el que lloguem", diu Núria Quintana. Es tracta d'una casa amb una llinda del 1760, encara que aquesta data correspongui a una de les reformes. Van decidir donar-hi l'ús turístic el 1998, quan va marxar el darrer masover. I aquí va començar la nova vida del mas com a allotjament rural independent.

Durant la reforma van intentar preservar tots els elements que feien referència a la història de la casa: us n'ado-

nareu només arribar-hi, amb la porta d'entrada i la clau antiga. La casa té la particularitat que està construïda sobre roca; es van canviar els terres de la planta baixa, però la roca es resisteix a ser enterrada i en alguns llocs encara treu el cap. La pedra també és l'ànima de l'estructura exterior de la casa: les parets són tan gruixudes que "fan que hi estiguis fresc a l'estiu i que a l'hivern no hi deixin entrar el fred".

Modernitat rústica

La casa de Can Cadet "s'ensorrava" quan la va adquirir, ens diu Joan Solà. És una masia arquetípica, ubicada a Gurb, i la van rehabilitar de dalt a baix per a un ús turístic. Inicialment la idea era "tenir una finca agrícola", però "l'entorn no permet fer-hi granges", aclareix. La reforma, feta fa només dos anys, va tenir en compte els luxes del segle XXI i també els elements de disseny, però també pretenia "recuperar tot el que no es veia". Can Cadet és un exemple de fusió entre

elements moderns i sofisticats posats al servei d'un entorn rústic autèntic.

Per aconseguir aquesta simbiosi, calia deixar al descobert els encants de la casa, per això van eliminar el fals sostre que tapava els embigats de fusta. També han quedat a la vista les rajoletes que havien estat cuites a la mateixa casa. La cuina, moderna, es va habilitar a les antigues corts, on

Ca l'Estamenya no es pot separar del Forn Franquesa, on es fan les coques de Perafita

a les parets es conserven les marques del fregament del llom dels animals.

Ca l'Estamenya, situada just a sobre i al costat del Forn Franquesa, on es fan les conegudíssimes coques de Perafita, és una casa de poble, no una masia aïllada com les altres. La família Franquesa va optar primer per rehabilitar la casa de poble com a allotjament turístic el 2006. Aquesta primera experiència va ser tan bona que, al cap de dos anys, van habilitar quatre apartaments més enllà, on abans hi havia hagut l'hostal. I a la planta baixa van obrir, per sumar l'experiència gastronòmica a l'estada, la cafeteria i l'agrobotiga Franquesa, on es poden comprar els productes del Lluçanès i, naturalment, les coques que elabora la família des de fa dècades.

Les reformes parlen de l'entusiasme d'uns propietaris que estimen la casa i que tenen cura de tots els detalls, proveint cada racó de mil i una curiositats. Siguin com siguin, les millores i adaptacions als nous usos turístics han permès als propietaris mantenir les masies i les cases, i això fa possible que a les seves pedres s'hi continuïn escrivint més i més pàgines d'història. ◀

Guillem Rico. Treballa i col·labora al bisetmanari *El 9 Nou* i al setmanari *Torelló*.